

PROJEKT GOZDNI VRTEC

UVOD

Otrok skozi igro spoznava sam sebe, svet okoli njega ter doživlja različna prijetna čustva. Pomembno je, da vzgojitelji v vrtcu otrokom skozi igro približamo okolje v katerem živimo. Ena izmed zelo pomembnih stvari je narava, ki nas obdaja. Zato je v predšolskem obdobju potrebno otrokom privzgojiti pozitiven odnos do narave. Če bo otrok imel do narave pozitiven odnos, jo bo cenil in zanjo kasneje v življenju tudi skrbel in jo ohranjal.

Otroci so zelo radovedna bitja, zato gozd spoznavajo in doživljajo na čisto drugačen način kot odrasli. Otroku ni dovolj samo opazovanje, on raje stvari spoznava z dotikanjem. Posledično so ob takšnih dejavnostih otroci in vzgojitelji umirjeni in sproščeni, saj ima narava nanje terapevtski učinek. V naravi se ljudje povežejo in spletejo neko močnejšo vez. Gozd je lahko velika pustolovščina za majhne in velike, le ideje je potrebno imeti in jih znati realizirati.

OPIS PROJEKTA

Mreža gozdnih vrtcev in šol Slovenije ter Inštitut za gozdno pedagogiko sta ustanovila projekt Gozdni vrtec, v katerega smo vključeni vrtci iz vse Slovenije. V projektu gre za spodbujanje kreativnosti, inovativnosti, radovednosti, sodelovanje in odličnost.

Gozd v sebi skriva veliko skrivnosti. Naravno okolje in svež zraka imata na otroke velik pozitiven vpliv. Zato se vzgojiteljice v našem vrtcu poslužujemo izvajanja dejavnosti na prostem. To pomeni, da dejavnosti iz igralnice preselimo v gozd in jih prilagodimo otrokovim zmožnostim ter njihovi razvojni stopnji. Otroci imajo možnost razvijati in krepiti znanje ne samo iz področja narave temveč tudi iz ostalih področij kurikuluma – matematike, jezika, družbe in umetnosti. Pri takšnih dejavnostih imajo možnost, da opazujejo spremembe, ki se v gozdu dogajajo ob prehajanju letnih časov, iščejo in spoznavajo gozdne živali ter gozdni rastlinski svet. Opazujejo barve, razne vremenske pojave, prisluhnejo zvokom, rajajo in uživajo v naravi. Nabirajo naravni material s katerim na likovnih delavnicah izdelujejo čudovite izdelke. Vzgojitelji v vseh letnih časih otrokom ponudimo tudi vadbene ure z naravnimi ovirami. Otroci skozi naravne oblike gibanja, s hojo, plezanjem in preskakujejo podrti drevesa, tekajo med drevesi, se igrajo skrivalnice, itd. Skozi zabavne, gibalne dejavnosti nezavedno krepijo svoje zdravje. Otroci lahko pomagajo vzgojiteljicam v gozdu izdelati tudi čutno pot. V obliki orientacijskega pohoda vzgojiteljice otrokom ponudimo iskanje zaklada. Vzgojiteljice otrokom ponudimo tudi umirjene dejavnosti kot je pravljíčna ura ali pa samo prisluhnemo tišini in se prepustimo zvokom narave ter lastni domišljiji. V gozdu bi lahko pripravili tudi praznovanje rojstnega dne ali si izdelali svojo hišico – bivak. Otrok v gozdu razvija svoja čutila. To pomeni, da lahko vonja gozd, okuša sadeže, posluša zvok, opazuje svetlobo, tipa predmete, jih primerja med seboj, itd. Zavedamo se, da je dobro pri vseh naštetih dejavnostih otroke vzgajati v ekološkem duhu. To pomeni, da otrokom privzgojimo občutek do varovanja okolja. V vrtcih je pomembno, da vzgojitelji vpeljejo ekologijo v skupino že zelo zgodaj. To lahko

počnemo s preprostimi dejavnostmi kot je ločevanje smeti, varčevanje z vodo, ugašanje luči,... Ko te dejavnosti otroci osvojijo v vrtcu, gremo na višji nivo in jih prenesemo še v gozd ter otrokom privzgojimo skrben in odgovoren odnos do narave: na ta način otroci spoznajo, da lahko sami vplivajo na naravno okolje in s tem omogočijo, da z manjšo onesnaženostjo posledično ohranijo razne rastlinske in živalske vrste. V vrtcu imamo tudi organizirano zbiranje starega papirja. S takšnimi akcijami ohranjamo gozdove. Pravzaprav gozd nudi nešteto dejavnosti in doživetij za otroke in odrasle. Vloga vzgojiteljev pa je, da dejavnosti na prostem čim večkrat planiramo in ponudimo otrokom. Zelo pomembno je, da se vzgojitelj spoštuje naravo in se zaveda, da z svojim vzgledom pripomore k otrokovemu doživljanju narave.

CILJI PROJEKTA

S projektom gozdni vrtec skozi šolsko leto skušamo doseči naslednje načrtovane cilje:

- Ponuditi otrokom učno okolje, ki omogoča izzive, spodbuja ustvarjalnost in pozitivno vpliva na razvoj otrok;
- Vzpodbuditi razvoj idej za delo v naravnih učnih okoljih;
- doživljanje in spoznavanje žive in nežive narave v njeni raznolikost, povezanosti, stalnem spreminjanju in estetskih razsežnostih;
- razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave;
- spoznavanje svojega telesa, življenjskega ciklusa ter zdravega načina življenja;
- spoznavanje snovi, prostora, časa, zvoka in svetlobe;
- Spodbujanje različnih pristopov k spoznavanju narave;
- Otrok odkriva, spoznava in primerja živo in neživo naravo;
- Otrok odkriva, spoznava in primerja živa bitja, njihova okolja in sebe kot enega izmed njih;
- Otrok spoznava sebe, svoje telo, njegove dele in njihovo funkcijo ter spoznava in dojema telesne podobnosti in razlike med ljudmi ter enakovrednost vseh;
- Otrok spoznava, da se živa bitja med seboj sporazumevajo;
- Otrok spoznava, kaj potrebuje sam in druga živa bitja za življenje ter ohranjanje in krepitev zdravja;
- Otrok odkriva, da živa bitja iz okolja nekaj sprejemajo in nekaj oddajajo;
- Otrok odkriva, spoznava in primerja spremembe v življenju pri sebi, pri drugih živih bitjih ter v neživi naravi;
- Otrok spoznava, da se živa bitja razmnožujejo, živijo in umrejo;
- Otrok odkriva in spoznava, da so med potomci razlike, so pa podobni staršem in med seboj;
- Otrok odkriva in spoznava, da je življenje živih bitij odvisno od drugih bitij in od nežive narave;
- Otrok dobiva izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja;

- Otrok spoznava, da imajo živa bitja, predmeti in snovi v domišljjskem svetu tudi lastnosti, ki jih v naravi nimajo;
- Otrok spoznava, da na njegovo zdravje vpliva okolje in on sam;
- Otrok spoznava, da mu uživanje različne zdrave hrane, telesne vaje in počitek pomagajo ohranjati zdravje;
- Otrok spoznava različno prehrano in pridobiva navade zdravega in raznolikega prehranjevanja;
- Otrok spoznava, kako se lahko varuje pred poškodbami, boleznim in škodljivimi snovmi;
- Otrok razvija predstavo o nastajanju odpadkov ter pomenu in možnostih predelave;
- Otrok spoznava delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti;
- Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij;

DEJAVNOSTI PROJEKTA

Skozi šolsko leto vzgojiteljice za otroke načrtujemo in pripravimo različne dejavnosti. Nekaj izmed njih je spodaj naštetih:

- Otroci spoznavajo kaj sploh je gozd, kako nastane in v čem se gozdovi razlikujejo med seboj ter zakaj jih potrebujemo?
- Otroci spoznavajo kdo so prebivalci gozda (rastline, mahovi, glive, živali);
- Otroci naštevajo in prepoznavajo živa bitja običajnega gozda (podrobnosti, razlike,);
- Otroci prepoznavajo drevesne vrste in jih med seboj primerjajo.
- Otroci merijo premer, obseg, višino drevesa, ugotavljajo starost dreves, izdelajo svoj "kolut" za primerjavo starosti,...
- Otroci spoznavajo gozdna tla, opisovali, tipali;
- Otroci merijo temperaturo, padavine, zračno vlago, sončno obsevanje,
- Otroci opišejo vremenske pojave, primerjajo mikroklimo običajnega gozda in pragozda
- Otroci spoznavajo vpliv človeka - množično izsekavanje v prejšnjih stoletjih se je dogajalo tudi na območju današnjih pragozdnih ostankov.
- Otroci predlagajo, kako ohraniti pragozdove v Sloveniji in svetu;
- Otroci rišejo zemljevid gozda, prepoznajo potok, večja drevesa in podrtja drevesa ter sušice stoječa odmrta drevesa, markantne skale, sovino duplo, morda brlog jazbeca?
- Otroci rišejo "svoj gozd" z vsemi potrebnimi elementi;
- Otroci v gozdu prisluhnejo pravljicam, pesmim, deklamacijam in naravnim zvokom;
- Otroci v gozdu rišejo in se likovno izražajo;
- Otroci v gozdu rajajo, plešejo in pojejo;

LITERATURA

- Bahovec, E. D., Bregar, K. G., Čas, M., Domicelj, M., Saje – Hribar, N., Japelj, B. idr. (1999). Kurikulum za vrtce. Ministrstvo za šolstvo. Ljubljana.
- Ofring, B. 2012. Gremo v gozd! : 88 namigov za odkrivanje in doživljanje gozda. Založba Narava. Olševik.
- Gyorek, N. 2012. KUKU – GOZDNI ANTONČEK JE TU, glasilo Vrta Antona Medveda Kamnik. Tiskarna: Album d. o. o. Ljubljana